

St. Jozef vsbo 80 jaar: 'Trots en toekomst'

De leuze staat groot vermeld bij de entree van de 80-jarige Sint Jozefschool, een school voor Voorbereidend Secundair Beroepsopleiding (vsbo), achter Colon in Otrobanda. Het wordt bestuurd door het Rooms Katholiek Centraal Schoolbestuur (RCKS) en werkt vanuit de katholieke levensbeschouwing waarbij Godsdienstonderwijs verplicht is.

Tekst en foto's Solange Hendrikse

De school werd tachtig jaar geleden, in maart 1931, gesticht onder de naam Ambachtsschool Sint Jozef. Het was de eerste school in zijn soort en stond onder leiding van John Horris Sprockel, naar wie jaren later een huishoudschool op Barber werd vernoemd. De eerste directeur was meneer van Schotte. De motoren achter dit grote project waren pater Petrus Verriet en onderwijzer Antoine Pijpers.

Toen de oleraalfnaderij Shell zich in 1916 vestigde op Curaçao, moesten er noodgedwongen werknemers uit de regio geworven worden, omdat het eiland zelf niet over voldoende technici en mankracht beschikte.

De Rooms Katholieke Volksbond, die voortkwam uit een katholieke begrafenisonderneming, die in 1919 op initiatief van Pijpers was opgericht en door Verriet tot de RK Volksbond werd omgevormd, zag hier de noodzaak van in. In maart 1931 werd toen de eerste ambachtsschool opgericht voor jongens in de Windstraat (Hanch'i Bientu) in Otrobanda, achter de kerk van Santa Ana. Het kreeg de naam Ambachtsschool Sint Jozef. Het is waarschijnlijk ook de eerste technische school geweest in de Caribische regio, waar zowel theoretische als praktijklessen gegeven werden. Vóór de periode van de Shell

was er alleen één bepaalde onderwijsmethode om de mensen een beroep te leren. Een groot aantal leerlingen ging na schooltijd naar een baas om hier en daar mee te helpen en zodoende kennis te verwerven om het betreffende vak te leren. Het systeem werd 'wenkel' genoemd. Het was geen vorm van onderwijs, maar een manier om zich in een vak te bekwaamen. Door de komst van de ambachtsschool in 1931 kwam daar verandering in.

De school begon met zeven leerlingen. Er konden drie beroepen geleerd worden: timmerman, mecanicien en bankwerker. De theoretische lessen betroffen het Nederlands en Engels, algebra, wiskunde en natuurkunde. Het technisch gedeelte: vaktheorie, vaktekenen, schetsen en praktijk. De schooltijd was van zeven uur 's morgens tot twaalf uur 's middags, daarna van een tot vier uur 's middags en weer van zeven tot negen 's avonds.

De hele dag dus. In de jaren veertig veranderden de lesjeden van half acht uur 's morgens tot drie uur 's middags. De zeven leerlingen van het eerste uur (Monte Cristó). De cellen werden het praktijklokaal en de kapel van de seors, die belast waren met de verzorging van de zieken, werd het theorie-lokaal. Toen achteraf bleek dat de lokalen niet goed functioneerden, werd er in de jaren vijftig een nieuw gebouw

De meesten hebben naam gemaakt, zoals Norberto 'Beto' Meulens, Dominico Alberto Paneflek en Guillermo Rosario. Ver-

De vlag van de school.

meldenswaardig is dat Beto Meulens een voorbeeld leerling was en vanwege z'n buitengewone technische inslag benoemd werd tot leraar, verbonden aan de Ambachtsschool, op het moment dat hij in het jaar 1935 z'n studie daar afsloot.

In 1937 verhuisde de school naar een andere plek nabij Colon in Otrobanda, waar de voormalige Sint Vincentusschool (later Andreas Etalo) lag en liep tot aan de weg waar tegenwoordig El Tribu-nu staat, tot aan de zee. Voorheen was dat de plek waar de mentaal zieken verzorgd werden (Monte Cristó). De cellen werden het praktijklokaal en de kapel van de seors, die belast waren met de verzorging van de zieken, werd het theorie-lokaal. Toen achteraf bleek dat de lokalen niet goed functioneerden, werd er in de jaren vijftig een nieuw gebouw

De meesten hebben naam gemaakt, zoals Norberto 'Beto' Meulens, Dominico Alberto Paneflek en Guillermo Rosario. Ver-

neergezet. De dikke muur bij Colon die er nog steeds staat, was van een deel van het terrein van Technisch College Sint Jozef. In werkelijkheid is het dat nog altijd, alhoewel in een andere situatie, aangezien de lokalen die voorheen de Sint Vincentusschool waren, nu ook deel zijn van het huidige vsbo Sint Jozef.

In de veertiger jaren kreeg het eerste district van Curaçao voor een groot deel elektriciteit, en ook door de Shell ontstond er meer vraag naar elektriciens, waardoor de noodzaak ontstond om het vak elektrotechniek toe te voegen. Later in de vijftiger jaren volgde een opleiding loodgieter.

Oorspronkelijk bezochten alleen jongens de school, tegenwoordig is dat gemengd. Toen in schooljaar 2002/2003 dankzij de innovaties het vsbo ingevoerd werd met onder andere de leerweg TKL en sector Economie, kwamen alle leerlingen die oorspronkelijk op een mavo- of two-school zaten in dit type onderwijs. Aangezien een groot deel van deze leerlingen uit meisjes bestond, kwam er vanzelfsprekend een verandering in de leerlingpopulatie op de oorspronkelijke scholen voor technisch onderwijs.

Daardoor is de sfeer op school ook rustiger geworden, in die zin dat de cultuur op school is veranderd en er geen 'gang'-vorming meer plaatsvindt. Die voorheen door het 'machto' (stoere) gedrag van jongens onder elkaar heerste. Nu gaat het er allemaal gemoedelijker aan toe. Ook vechtpartijen komen niet meer voor, mede door de positieve en opvoedende aanpak van de leerkrachten en dat er gewerkt wordt aan de eigenwaarde aan de leerlingen.

In zeker opzicht kan 'Sint Jozef' beschouwd worden als de pionier op het gebied van de bovengenoemde vakken, aangezien deze pas veel later (in 1980) op andere technische scholen werden ingevoerd.

Door de jaren heen veranderde de naam van Ambachtsschool Sint Jozef in Technische School Sint Jozef, daarna in Technisch College Sint Jozef en toen in het schooljaar 2003-2004 een clusterings plaatsvond tussen TC Sint Jozef en Ancilla Domini onderbouw, heette de school sindsdien officieel vsbo Sint Jozef. De Andreas etalo (vroeger Sint Vincent-

usschool) werd er ook bij betrokken. De directieleden zijn: Humphrey Cijntje (directeur), Jurgen Augusta (adjunct-directeur), Elvis Sebelon (adjunct-directeur) en Andres Albertus (adjunct-directeur tot aan 2010, thans stafmedewerker). De school telt 830 leerlingen, verdeeld over 32 klassen van 24 tot 30 leerlingen. Er zijn twee godsdienstleraren aan de school verbonden voor de spirituele vorming van de jongelui. Er wordt veel aandacht besteed aan de toekomst van de jongeren, zodat zij straks als volwaardige mensen onze gemeenschap kunnen dienen. Vanaf het schooljaar 2002/2003 zijn de voormalige mavo, bvo en lts-scholen vervangen door scholen voor Voorbereidend Secundair Beroepsopleiding (vsbo). Leerlingen die de basisvorming afgerond hebben, stromen in het systeem van leerlingen en sectoren van het vsbo.

De basisvorming is in feite het eerste en tweede leerjaar van het voortgezet onderwijs.

Vsbo Sint Jozef is een bovenbouw, wat inhoudt dat er slechts een derde en vierde leerjaar zijn. In het vsbo is het onderwijs ingericht in leerwegen, sectoren en sectorprogramma's: Theoretisch Kadergerichte leerweg (TKL); Praktisch Kadergerichte leerweg (PKL); Praktisch Basisgerichte leerweg (PBL). Een sector duidt een bepaalde beroepsrichting aan en de leerling kijkt voor een sector die hem het meest aanspreekt. De sectoren zijn: Technisch, Zorg & Welzijn en Economie. Na het vsbo stromen alle leerlingen op hun niveau door naar het middelbaar beroepsopleiding, sbo.

De TKL-leerling kan naar het havo doorstromen. Dit is slechts mogelijk als de leerling wiskunde en een zevende examenvak in het pakket heeft. Het vsbo is dus geen eindonderwijs.

De leerlingen zijn trots op hun school en houden de naam hoog. De school, die er naar streeft een voorbereidende school te zijn, gaat al jaren hoge ogen op diverse sportgebeurtenissen en heeft in 2007, 2008, 2009 en 2011 een koppel van 'rey ku reina'-carnaval afgeleverd.

Ze hebben een eigen brassband, jaren terug een idee van leerling Arlon Paas en verwezenlijkt door tussenkomst van de aan de school verbonden mevrouw Je-

ander. De groep treedt geregeld op verzoek op.

Diverse prijzen werden binnengehaald in proza- en poëziewedstrijden 'Arte Palabra'. En haiku's zijn hun 'specialiteit'. Daarin wordt het steeds een 'overal' overwinning voor de school. (Een haiku is een oorspronkelijk Japans, uiterst korte vorm van poëzie met slechts drie regels van respectievelijk vijf, zeven en vijf lettergrepen. In deze regels wordt bij voorkeur een emotionaaliteit aangebracht, maar dan zonder opsmuk en liefst met een kleine hindernis in de opbouw die tot ver-

schert nadenken leidt) Eigen vlag en himno (schoollied) ontbreken natuurlijk ook niet. De himno is geschreven en gearrangeerd door de muzikale meneer Andres Albertus (thans stafmedewerker), ten tijde van z'n adjunct-directeurschap.

Het mooie en bijzondere van het schoollied van vsbo Sint Jozef is, dat het uit verschillende muziekgenres bestaat. De eerste couplet is een jazzmelodie, gevolgd door een rap, een wals en als laatste couplet een tumba. Het streven van vsbo Sint Jozef is een eigen mediatheek, die ze

snel hopen te verwezenlijken, zodat de leerlingen voor informatie in de toekomst niet meer naar de bibliotheek of elders hoeven, maar dat op school alles voorhanden is. Ook het gericht gewijs maken van de leerlingen op de computer staat op de verlanglijst van de 80-jarige school.

De school werd naar de heilige patroon Sint Jozef genoemd. De precieze dag van de oprichting van de school, weet men niet, maar men neemt aan dat het 19 maart moet zijn geweest, op Sint Jozefdag, de patroonsdag van de heilige Sint Jozef.

Het lerarenkorps in 2011 in de Santa Famiakerk bijeen.

Patroon Sint Jozef

Op 19 maart is de kerkelijke feestdag van Sint Jozef, onder andere de patroonheilige van de vaders en de timmerlieden. De katholieke heilige Sint Jozef leefde van ongeveer 40 voor Christus tot 20 na Christus. Zijn hoofstdag is op 19 maart, en zijn feestdag op 1 mei. De verering van Jozef is pas laat opgekomen. In 1479 werd zijn feest ingevoerd in de Romeinse kalender. Sint Jozef is de beschermheilige van België. Jozef (bijgenaamd de Timmerman) was volgens de Bijbel de voestervader of pleegvader van Jezus Christus. Hij was ten tijde van Jezus' geboorte met Maria verloofd, maar had nog geen gemeenschap met haar gehad. Toen Jozef begreep dat Maria zwanger was, wilde hij haar eigenlijk het liefste verlaten, maar door een engel werd zijn gedruis hersteld. Het kind was verwekt door de Heilige Geest en hij diende bij Maria te blijven om het kind mee op te voeden. Tevens zou hij aan het hoofd komen van de Heilige Familie (Maria, Jozef en Jezus), maar dat was dan ook blijk-

De heilige Sint Jozef, waarnaar de school vernoemd is, wordt op vele manieren uitgebeeld.

baar de enige hulding die hem te beurt viel. De laatste keer dat hij wordt genoemd in de Bijbel is als Jezus 12 jaar oud is. Jozef zou al vroeg zijn overleden. Zijn beroep als timmerman maakte hem tot patroon van de timmerlieden. Maria leefde nog toen Jezus werd gekruisigd. Dit was zo rond 30 na Christus. De Bijbel vertelt ook dat Jozef een afstammeling was van koning David.

Heilige mis in de Santa Famiakerk om de verjaardag te vieren.

De muzikale stafmedewerker Andres Albertus.

Adjunct-directeur Jurgen Augusta.

Directeur Humphrey Cijntje.